

Maharashtra Board Solutions for Class 5- Marathi Sulabhbharati: Chapter 16- मी नदी बोलते

BOOK SOLUTIONS
CLASS 5
MARATHI

CHAPTER 16
मी नदी बोलते

Maharashtra Board Solutions→

For any clarifications or questions you can write to info@indcareer.com

Postal Address

IndCareer.com, 52, Shilpa Nagar, Somalwada Nagpur - 440015
Maharashtra, India

WhatsApp: +91 9561 204 888, **Website:** <https://www.indcareer.com>

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbharati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

Maharashtra Board Solutions for Class 5- Marathi Sulabhbharati: Chapter 16- मी नदी बोलते

Class 5: Marathi Sulabhbharati Chapter 16 solutions. Complete Class 5 Marathi Sulabhbharati Chapter 16 Notes.

Maharashtra Board Solutions for Class 5- Marathi Sulabhbharati: Chapter 16- मी नदी बोलते

Maharashtra Board 5th Marathi Sulabhbharati Chapter 16, Class 5 Marathi Sulabhbharati Chapter 16 solutions

Questions and Answers

1. खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

प्रश्न (अ)

नदीचा जन्म कोठे होतो?

उत्तर:

नदीचा जन्म पर्वतावर होतो.

प्रश्न (आ)

नदी मोठी कशी होते?

उत्तर:

इतर नद्या व ओढे नदीच्या प्रवाहात येऊन मिळतात, त्यामुळे नदी मोठी होते.

प्रश्न (इ)

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbharati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

नदीच्या पाण्याचा उपयोग लोक कशाकशासाठी करतात?

प्रश्न (ई)

नदीचा वेग कधी कमी होतो?

उत्तर:

नदी जेव्हा पर्वतउतारावरून सपाट मैदानी प्रदेशात येते, तेव्हा तिचा वेग कमी होतो.

प्रश्न (उ)

नदी आपल्याला कोणता संदेश देते?

उत्तर:

‘थांबला तो संपला’ हा संदेश नदी आपल्याला देते.

प्रश्न (ऊ)

तुमच्या जिल्ह्यात कोणकोणत्या नद्या आहेत?

2. पहिल्या दोन उदाहरणांचे निरीक्षण करा. त्यानुसार रिकाम्या जागा भरा.

प्रश्न 1.

पहिल्या दोन उदाहरणांचे निरीक्षण करा. त्यानुसार रिकाम्या जागा भरा.

उत्तर:

(अ) चालणे चालतात चालवतात

(आ) पळणे पळतात पळवतात

(इ) भेटणे भेटतात भेटवतात

(ई) करणे करतात करवतात

(उ) मिळणे मिळतात मिळवतात
त त

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbharati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

(ऊ) थांबणे थांबतात थांबवतात

3. 'हिरवेगार' यासारखे रंगछटा दाखवणारे शब्द सांगा.

प्रश्न 1.

'हिरवेगार' यासारखे रंगछटा दाखवणारे शब्द सांगा.

उत्तर:

1. पिवळेधमक
2. पांढरेशुभ्र
3. निळाशार
4. लालभडक
5. काळेकुट्ट

4. 'थांबला तो संपला' यासारखी सुवचने सांगा.

प्रश्न 1.

'थांबला तो संपला' यासारखी सुवचने सांगा.

उत्तर:

1. 'वृक्ष माझा सखा.'
2. 'थेंबे थेंबे तळे साचे'.
3. 'मूर्ती लहान पण किर्ती महान'.
5. खालील शब्द वाचा व तसेच लिहा.

प्रश्न 1.

खालील शब्द वाचा व तसेच लिहा.

पर्वत, सर्व, किर, पूर्व, मर्कट, सूर्य, प्रवास, चक्र, चंद्र, क्रमांक, प्रकार, ग्रह.

उपक्रम:

1. परिसर अभ्यासाची पुस्तके, वर्तमानपत्रे, नकाशे यांतून वेगवेगळ्या नद्यांची नावे शोधा. यादी करा.
2. नदीचे प्रदूषण कमी कसे करता येईल ते चर्चा करून सांगा.

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbarati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

3. खालील घोषवाक्ये पाहा. 'पाणी वाचवणे' या संदर्भातील आणखी घोषवाक्ये मिळवा व संग्रह करा.

पाण्याची बचत:

1. पाण्याची टंचाई आहे. पाणी जपून वापरा.

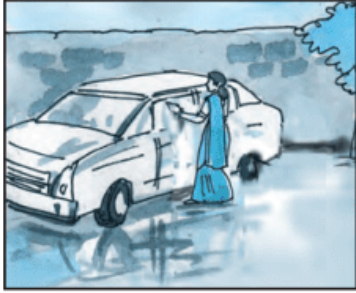
पाणी पिताना तुम्हांला हवे तेवढेच पाणी ग्लासमध्ये घ्या.

पाहुण्यांना पिण्यासाठी पाणी देताना तांब्या-पेल्याने पाणी द्या.

भरून ठेवलेले पाणी शिळे समजून ओतून देऊ नका.

पाण्याचा पाइप न वापरता वाहने ओल्या कपड्याने पुसून घ्या.

गळणारे नळ ताबडतोब दुरुस्त करून घ्या. पाण्याची टाकी भरल्यास वेळीच बंद करा.

बादलीत पाणी घेऊन भांडी, कपडे धुवा. नळ वाहता ठेवू नका.

भांड्यात पाणी घेऊन तोंड धुवा.
दात घासताना नळ सुरू ठेवू
नका.

शॉवरखाली अंघोळ न करता
बादलीत पाणी घेऊन अंघोळ
करा.

शाळेतून घरी जाताना बाटलीत,
वॉटरबॅगमधील उरलेले पाणी
वाया घालवू नका. ते पाणी
झाडांना घाला.

Additional Important Questions and Answers

प्रश्न 1.

एका शब्दात उत्तरे लिहा.

1. माणसे नदीला अडवायला काय बांधतात?
2. लोक कचरा, खराब पाणी नदीत सोडून नदीला काय करतात?
3. शेवटी नदी कोणाला जाऊन मिळते?
4. नदी आपल्या आसपासचा परिसर कसा करते?
5. धरणाच्या वाहत्या पाण्यावर काय तयार होते?
6. माणसे नदीच्या पाण्यात काय सोडतात?

उत्तर:

1. धरण
2. प्रदूषित
3. सागराला
4. हिरवागार
5. वीज
6. सांडपाणी

2. खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

प्रश्न 1.

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbharati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

नदी कोणावर नाराज आहे?

उत्तर:

नदी माणसांवर नाराज आहे.

प्रश्न 2.

नदीकडून आपण काय शिकले पाहिजे?

उत्तर:

नदीकडून आपण 'दुसऱ्यांना नेहमी देत रहा', 'थांबू नका', 'पुढे जात रहा' हे शिकले पाहिजे.

प्रश्न 3.

शेवटी नदीचा प्रवास कुठे संपतो?

उत्तर:

जिथे नदी सागराला जाऊन मिळते, तिथे शेवटी नदीचा प्रवास संपतो.

प्रश्न 4.

नदी कोणत्या रूपाने पर्वतावरून खाली येते?

उत्तर:

नदी धबधब्याच्या रूपाने पर्वतावरून खाली येते.

प्रश्न 5.

तुम्हांला माहीत असलेल्या धरणांची नावे लिहा.

उत्तर:

1. कोयना
2. बारवी
3. खडकवासला
4. तानसा.

प्रश्न 6.

रिकाम्या जागा भरा.

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbharati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

1. नदीच्या पाण्याने तयार करतात.
2. पर्वतउतारावरून नदी मैदानी भागात येते.
3. नदी दोन्ही किनाऱ्यावरील परिसर करते.
4. नदीच्या प्रवाहात सोडतात.
5. नदी म्हणून माझा थांबतो.
6. रूपाने पर्वतावरून खाली येते.

उत्तर:

1. वीज
2. सपाट
3. हिरवागार
4. सांडपाणी
5. प्रवास
6. धबधब्याच्या

प्रश्न 7.

चूक की बरोबर ते लिहा.

1. नदीचा जन्म जमिनीवर होतो.
2. नदीच्या पाण्याचा वापर पिण्यासाठी करतात.
3. नदी पर्वतउतारावरून खोलगट भागात येते.
4. माणसांच्या रस्ते, छोटी गांवे, शहरे यांच्याजवळून वाहताना नदी जास्तच प्रदूषित होते.
5. नदीचे पाणी खारट असते.
6. नदी सर्वांच्या उपयोगी येते.

उत्तर:

1. चूक
2. बरोबर
3. चूक
4. बरोबर
5. चूक
6. बरोबर

थोडक्यात उत्तरे लिहा.

प्रश्न 1.

नदीला कोणत्या गोष्टींची खंत आहे?

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbarati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

उत्तर:

नदी जेव्हा पर्वतउतारावर सपाट मैदानी भागात येते, तेव्हा तिचा वेग कमी होतो. नदीचा दोन्ही किनाऱ्यांवरील परिसर हिरवागार होतो. शेतकरी शेतात भरपूर धान्य पिकवतात; असे असूनही त्या प्रवाहात सांडपाणी, कचरा टाकून पाण्याला प्रदूषित केले जाते, याची नदीला खंत आहे.

प्रश्न 2.

माणसे नदीच्या पाण्याचा उपयोग कशासाठी करतात?

उत्तर:

माणसे नदीच्या पाण्याचा वापर अनेक कारणांसाठी करतात. नदीच्या पाण्यावर वीज तयार केली जाते, कारखाने, पंप चालवण्यासाठी हीच वीज उपयोगी पडते, पिकांना पाणी देण्यासाठी, पिण्यासाठीही नदीच्या पाण्याचा उपयोग माणसे करतात.

प्रश्न 3.

नदीचे प्रदूषण कमी कसे होईल?

उत्तर:

नदीत कचरा नाही टाकला, गुरे पात्रात न धुता काठावरच धुतली, भांडी काठावरच धुण्यासाठी बादलीत पाणी घेतले, निर्माल्य टाकले नाही, सांडपाणी सोडले नाही, तर नदीचे प्रदूषण कमी होईल.

प्रश्न 4.

नदीचा शेतकऱ्याला काय फायदा होतो?

उत्तर:

नदी ही शेतकऱ्यासाठी जीवनदायीनी आहे. नदीच्या पाण्यामुळे शेतकरी शेतात भरपूर धान्य पिकवतात.

प्रश्न 5.

पाठ्यपुस्तक पृष्ठ क्र. 27 वरील चित्रांचे निरीक्षण करून तुमच्या शब्दांत पाच वाक्ये लिहा.

उत्तर:

1. नदीचा जन्म पर्वतावर होतो व इतर नद्या, ओढे तिला येऊन मिळतात.
2. नदी वेगाने धबधब्याच्या रूपाने पर्वतावरून खाली येते.
3. नद्यांचे पाणी अडवून त्यांवर धरणे बांधतात.
4. नदीच्या पाण्यावर वीज तयार केली जाते.

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbharati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

5. नदीच्या पाण्यावर शेतातील पंप चालवतात.

प्रश्न 6.

रिकाऱ्या जागा भरा.

उत्तर:

1. झोपता झोपवतात
त
झोपणे

2. कळणे कळतात कळवतात

3. उठणे उठतात उठवतात

4. खेळणे खेळतात खेळवतात

5. जगणे जगतात जगवतात

6. बघणे बघतात बघवतात

व्याकरण व भाषाभ्यास:

प्रश्न 1.

समानार्थी शब्द लिहा.

1. नदी
2. पर्वत
3. वीज
4. पाणी
5. वेग
6. खंत
7. गाव
8. शहर
9. समुद्र
10. भरपूर
11. वस्ती

उत्तर:

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbarati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

1. सरिता
2. मेरू
3. विद्युत
4. जल
5. गती
6. दुःख
7. ग्राम
8. नगर
9. सिंधू
10. खूप
11. वसाहत

प्रश्न 2.

विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

1. जन्म
2. मोठी
3. खाली
4. भरपूर
5. उपयोगी
6. गाव
7. उंच
8. शेवटी
9. मला

उत्तर:

1. मृत्यू
2. लहान
3. वर
4. कमी
5. दुरुपयोगी
6. शहर
7. ठेगू
8. आरंभी
9. तुला

प्रश्न 3.

वचन बदला.

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbarati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

1. नदी
2. ओढा
3. धरण
4. शेत
5. उडी
6. कडा
7. धबधबा
8. पर्वत
9. मैदान
10. किनारा
11. गोष्ट
12. वस्ती
13. गाव
14. शहर
15. कारखाना
16. धान्य

उत्तर:

1. नदया
2. ओढे
3. धरणे
4. शेते
5. उड्या
6. कडे
7. धबधबे
8. पर्वत
9. मैदाने
10. किनारे
11. गोष्टी
12. वस्त्या
13. गावे
14. शहरे
15. कारखाने
16. धान्य

प्रश्न 4.

‘पाणी वाचवणे’ या संदर्भात घोषवाक्ये लिहा.

उत्तर:

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbar-ati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

1. संपले पाणी तर संपेल जीवन.
2. जीवन म्हणजे पाणी.
3. पाणी अडवा पाणी जिरवा.
4. पाणी हे अमृत.
5. पाण्याला पर्याय नाही.

पाण्याची बचत

1. पाठ्यपुस्तक पान नं. 29 पाहून खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

प्रश्न 1.

पाणी जपून का वापरावे?

उत्तर:

पाण्याची टंचाई आहे, म्हणून पाणी जपून वापरावे.

प्रश्न 2.

वॉटरबॅगमधील उरलेल्या पाण्याचे काय करावे?

उत्तर:

वॉटरबॅगमधील उरलेले पाणी वाया न घालवता ते झाडांना घालावे.

प्रश्न 3.

पाणी पिताना कोणती काळजी घ्यावी?

उत्तर:

पाणी पिताना आपल्याला हवे तेवढेच पाणी ग्लासमध्ये घ्यावे.

प्रश्न 4.

भरून ठेवलेले पाणी काय करू नये?

उत्तर:

भरून ठेवलेले पाणी शिळे समजून ओतून देऊ नये.

प्रश्न 5.

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbharati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

वाहने धुताना कोणती काळजी घ्यावी?

उत्तर:

वाहने धुताना पाण्याचा पाईप न वापरता वाहने ओल्या कपड्याने पुसून घ्यावीत.

प्रश्न 6.

नळ गळत असेल तर काय करावे?

उत्तर:

नळ गळत असेल तर तो ताबडतोब दुरूस्त करून घ्यावा.

प्रश्न 7.

खालील वाक्य योग्य की अयोग्य ते लिहा.

1. पाहुण्यांना पिण्यासाठी पाणी देताना तांब्या-पेल्याने पाणी द्यावे.
2. नळ वाहता ठेवून कपडे, भांडी धुवावीत.
3. दात घासताना नळ सुरू ठेवावा.
4. शॉवरखाली अंधोळ न करता बादलीत पाणी घेऊन अंधोळ करावी.
5. पाण्याचा पाईप गाड्या धुण्यासाठी वापरावा.

उत्तर:

1. योग्य
2. अयोग्य
3. अयोग्य
4. योग्य
5. अयोग्य

पाठ्यपरिचय:

‘मी नदी बोलते....’ या पाठात लेखकाने नदीच्या उगमापासून ते सागराला जाऊन मिळेपर्यंतच्या प्रवासाचे वर्णन केले आहे.

शब्दार्थ:

1. जन्म – उत्पत्ती (birth)
2. पर्वत – मोठा डोंगर (a mountain)
3. ओढा – पाण्याचा प्रवाह (stream)
4. धरण – बांध, नदीमध्ये पाणी अडवण्यासाठी घातलेला बंधारा (a dam)

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbar-ati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

5. कारखाने – यंत्रशाळा (a factory)
6. शेत – धान्य पेरण्याची जागा (a farm)
7. पंप – पाणी वर चढण्याचे यंत्र (pump)
8. उडी – झेप (leap)
9. वेग – गती (speed)
10. कोसळणे – जोरात खाली पडणे (to pour in to rents)
11. धबधबा – उंचावरून खाली पडणारा पाण्याचा प्रवाह (waterfall)
12. सपाट – समतल, उंच सखल नसलेले (flat)
13. किनारा – काठ (a shore, a bank)
14. परिसर – Taaistel last (surroundings)
15. खंत – दुःख (regret)
16. सांडपाणी – कपडे, भांडी धुण्यातून तयार झालेले घाण पाणी (dirty and flowing used water)
17. कचरा – केर (garbage)
18. प्रदूषित – अशुद्ध (polluted)
19. वस्ती – वसाहत (colony)
20. प्रवास – सफर, भ्रमंती (a journey)

Maharashtra Board Solutions

Class 5 Marathi

- Chapter 1- नाच रे मोरा
- Chapter 2- हत्तीचे चातुर्य
- Chapter 3- खेळ्या शब्दांशी
- Chapter 4- हि पिसे कोणाची
- Chapter 5- डराव डराव
- Chapter 6- ऐक्या खेळ्या
- Chapter 7- खेळत खेळत वाचुया
- Chapter 8- कोणापासून काय घ्यावे?
- Chapter 9- सिंह आणि बेडूक
- Chapter 10- बैलपोळा
- Chapter 11- इंधनबचत
- Chapter 12- बोलावे कसे?
- Chapter 13- अनुभव - १
- Chapter 14- चित्रसंदेश
- Chapter 15- नदीचे गाणे
- Chapter 16- मी नदी बोलते
- Chapter 17- आमची सहल
- Chapter 18- पैशांचे व्यवहार
- Chapter 19- अनुभव-२
- Chapter 20- गमतीदार पत्र
- Chapter 21- छोटेसे बहीणभाऊ
- Chapter 22- वाचूया लिहूया
- Chapter 23- प्रामाणिक इस्त्रीवाला
- Chapter 24- ऐका पहा करा
- Chapter 25- मालतीची चतुराई
- Chapter 26- पतंग
- Chapter 27- महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे
- Chapter 28- फुलपाखरू आणि मधमाशी

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbarati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

About About Maharashtra State Board (MSBSHSE)

The Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education or MSBSHSE (Marathi: महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ), is an **autonomous and statutory body established in 1965**. The board was amended in the year 1977 under the provisions of the Maharashtra Act No. 41 of 1965.

The Maharashtra State Board of Secondary & Higher Secondary Education (MSBSHSE), Pune is an independent body of the Maharashtra Government. There are more than 1.4 million students that appear in the examination every year. The Maha State Board conducts the board examination twice a year. This board conducts the examination for SSC and HSC.

The Maharashtra government established the Maharashtra State Bureau of Textbook Production and Curriculum Research, also commonly referred to as Ebalbharati, in 1967 to take up the responsibility of providing quality textbooks to students from all classes studying under the Maharashtra State Board. MSBHSE prepares and updates the curriculum to provide holistic development for students. It is designed to tackle the difficulty in understanding the concepts with simple language with simple illustrations. Every year around 10 lakh students are enrolled in schools that are affiliated with the Maharashtra State Board.

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbharati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

FAQs

Where do I get the Maharashtra State Board Books PDF For free download?

You can download the Maharashtra State Board Books from the eBalbharti official website, i.e. cart.ebalbharati.in or from this article.

Add image

How to Download Maharashtra State Board Books?

Students can get the Maharashtra Books for primary, secondary, and senior secondary classes from here. You can view or download the Maharashtra State Board Books from this page or from the official website for free of cost. Students can follow the detailed steps below to visit the official website and download the e-books for all subjects or a specific subject in different mediums.

Step 1: Visit the official website ebalbharati.in

Step 2: On the top of the screen, select "Download PDF textbooks"

Step 3: From the "Classes" section, select your class.

Step 4: From "Medium", select the medium suitable to you.

Step 5: All Maharashtra board books for class 11th will now be displayed on the right side.

Step 6: Click on the "Download" option to download the PDF book.

Who developed the Maharashtra State board books?

As of now, the MSCERT and Balbharti are responsible for the syllabus and textbooks of Classes 1 to 8, while Classes 9 and 10 are under the Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education (MSBSHSE).

How many state boards are there in Maharashtra?

The Maharashtra State Board of Secondary & Higher Secondary Education, conducts the HSC and SSC Examinations in the state of Maharashtra through its nine Divisional Boards located at Pune, Mumbai, Aurangabad, Nasik, Kolhapur, Amravati, Latur, Nagpur and Ratnagiri.

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbharati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>

About IndCareer

IndCareer.com is a leading developer of online career guidance resources for the Indian marketplace. Established in 2007, IndCareer.com is currently used by over thousands of institutions across India, including schools, employment agencies, libraries, colleges and universities.

IndCareer.com is designed to assist you in making the right career decision - a decision that meets your unique interests and personality.

For any clarifications or questions you can write to **info@indcareer.com**

Postal Address

IndCareer.com
52, Shilpa Nagar,
Somalwada
Nagpur - 440015
Maharashtra, India

WhatsApp: +91 9561 204 888

Website: <https://www.indcareer.com>

<https://www.indcareer.com/schools/maharashtra-board-solutions-for-class-5-marathi-sulabhbharati-chapter-16-mi-nadi-bolte/>